

MAIVILAG

Arkesztőség és kiadóhivatal:
Ilea Regele Ferdinand No. 75.
Arkesztőségi telefonszám 61.

FÜGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP

Főszerkesztő: WOJTICZKY GYULA

Előfizetési árak: Hetenként 1 2
havonta 45, negyed éve 130,
fél évre 250, évente 500 lej.

TODIK ÉVFOLYAM, 131. SZ.

Csütörtök

CLUJ-KOLOZSVAR, 1932 JUNIUS 9.

Megérkezett

Károly király két évvel ezelőtti repülőgépen, a legtöbb pártvezér tudta és akarata nélkül megérkezett az országba, hogy az őt megillető trónt elfoglalja. A pártok közül, talán egyedül a nemzeti-parasztpárt tudta jónéhány nappal előtte azt, hogy Ófelsége vissza akarja állítani az alkotmányos életet, de leginkább tudtak a terv részleteiről Maniu Gyula, akkori és Vaida Sándor, a jelenlegi miniszterelnökök.

Milyen különös fordulatok ezek: akkor visszatért Károly király Vaida akaratából, most visszatér Vaida a kormányzás élére Ófelsége akaratából. A ma délelőtti bukaresti nagy ünnepségeken a király mellett Vaida-Voevod Sándor miniszterelnök aszisztál.

A magyar kisebbségi front is részt kíván magának ebből a közös sikerből. A magyarság teljes loyaltással az uralkodóval szemben és teljes bizalommal az új miniszterelnökökkel szemben várja azoknak a vajdó problémáknak a megoldását, amelyek a király lelkét oly régóta foglalkoztatták és amelyet Vaida hangoztatott akkor, amikor még veszélyes volt és provokálónak látszott azoknak az elveknél a hangoztatása.

A magyarság tehát belekapaszkodik ennek a napnak a sugárzásába és nem tudva semmi biztosat, boldogan hiszi a jobbat, a szebbet, mert nem akar hitetlenkedni, bölcsen követve azt a dogmatikus tételelt „jobb hinni, mint tudni” —.

Választások

Rövidesen választások lesznek, még pedig hír szerint régi prémiumos választójogi rendszer alapján.

Titulescu egész hidegen, angolos rövidséggel megmondotta, hogy egy normális belpolitikai élet megteremtéséhez új választásra van szükség, még pedig prémium nélkül, hogy az mennél szabadabb, tisztább, minden kritikára alkalmasabb és mindenél maradandóbb legyen. Titulescu, úgy látszik valóban a nép erejét akarta az ország fejlődéséhez felhasználni és nagyon helyesen gondolkozott, amikor a gyökérhez nyúlt.

Lehet, hogy a hírek valótlank és Vaida miniszterelnök is a prémium elejtésével kíván választani. Ebben az esetben közelebb jut a népakarathoz és a választás eredménye egy demokratikusabb alapot jelent majd annál az építő munkánál, amelyet a közeljövő parlamentjének végezni kell.

Nemzeti-parasztpárti kormány alakult

Kormányprogramja nincs és semmire sem kötelezi a nemzeti-parasztpártot, mondotta Maniu a Vaida kormányról, melynek feladata a folyó ügyeket vezetni a választások befejeztéig

Titulescu, a Banca Nationala és a nemzeti-parasztpárt támogatja a Vaida-kormányt

BUKAREST. (Rador.) A nemzeti-parasztpárt és Bratianu György pártja között a tárgyalások végleg megszakadtak. Bratianu kommunikéje szerint egyedül vesznek részt a tárgyalásokon.

Párhuzamosan Bratianuékkel folytat bizonyos tárgyalások a szocial-

demokratákkal is, amelyek azonban szintén nem vezettek eredményre. Az Adeverul szerint

arról volt szó, hogy egy szocialdemokrata lesz a munkaügyi miniszter. Ugyilatszlik azonban, hogy ezek a tárgyalások sem vezettek eredményre

A minisztertanácson kiegészítették a kormányt

Vaida kinevezett minisztereivel este fél 11 órakor minisztertanácsra gyűlt össze, amelyen megalakította tiszta nemzeti-parasztpárti választási kormányát. A még be nem töltött tárcákra a minisztertanács a következőket jelölte ki:

Közüktatásügyi miniszter: Periteanu.

Államtitkár: Petre Andrei.

Földművelésügyi: Voicu Nitescu.

Államtitkárok: Mihai Serban. kolozsvári akadémiai tanár és Ghel-megennu.

Pénzügyi államtitkár: dr. Crisan Gheorghe.

A munkaügyi miniszterium egyelőre miniszter nélkül marad,

Közlekedésügyi ideiglenesen: Emil Hatieganu.

Az új kormány átvette a miniszteriumokat

Ma délelőtti adta át Argetoianu, Ottescu és Soneriu volt államtitkárok kíséretében a belügyminiszteriumot Vaidának. (Munteanu Rămnice volt miniszter nem jött el a beiktatásra.) Argetoianu beszédében kifejtette, azért jött, hogy megköszönje a tisztviselői karnak támogatását, amelyben egy éven át részesítették.

A rend biztosítása volt a belügyminiszterium fő elve és megállapíthatjuk, hogy a lefolyt év alatt ez a szubverzív

mozgalmak elfojtásával teljes mértékben sikerült.

Kívánja, hogy utódjának is sikerüljön vállalt feladatainak megvalósítása. Nem tudom — fejezte be Argetoianu, — mit mondjak, Isten velük, vagy a viszont látásra!

Vaida meleg szavakkal köszöni Argetoianu szép ajánlását. Nem új ember a belügyminiszteriumban, ahol életének egyik legszebb korszakát töltötte és bajtársnak érzi magát. Most csak rövid időre jött, határozott és megszabott feladattal és

a választások után a kormány az uralkodó kezébe teszi le misszióját.

E rövid idő alatt is nagy feladat vár a belügyminiszteriumra, összhangba kell hozni a szabadság elvét, amely előtte a legszentebb, a rend elvével. A miniszterium tisztikara nevében Goma Paul vezérinspektor üdvözölte a távozó és az új belügyminisztert.

Argetoianu azután a pénzügyminiszteriumba ment, ahol átadta Mironescunak a miniszterium vezetését. Itt is meglehangu búcsút vett volt munkatársaitól, akik nehéz időben lelkiismeretesen teljesítették kötelességüket és

kívánja Mironescunak, hogy boldogabban távozhassék majdan, mint ahogy ő hagyja itt munkájának színhelyét.

Bocsánatot kér, ha néha keményebb

volt a tisztviselői karral szemben, mint szabad lett volna. Mironescu meghatótan köszöni Argetoianu szép ajánlását. Számít a tisztviselői kar odaadó munkájára. A pénzügyminiszteriumnak emberföltölti feladatai vannak, de reméli, hogy közös munkával sikerül ezeket megoldani.

A tisztviselői kar részéről Bratescu államtitkár üdvözölte Argetoianut és Mironescut.

A földművelésügyi miniszteriumot Ionescu Sisest adta át Potarcának s ugyancsak

Potarca vette át az igazságügyi tárcát Pop Valértól.

Az ipar és kereskedelmi miniszteriumot Tasca adta át Lugseanunak.

Dimitriut, a börtönök volt vezérigazgatóját, igazságügyi államtitkárá nevezték ki.

A sajtóügyi alminiszteriumban

Pangal, a lelépő alminiszter üdvözölte az egybegyűlt tisztikar előtt Tilea Viorelt.

Köszönetet mondott Tileanak, aki mint elődje számos izben segítségére volt tanácsaival.

Ennek a miniszteriumnak a munkája feül áll a politikán.

Atadom neked — végezte be szapangal, — e miniszterium vezetését, amelynek hivatott vezetője voltál előttem és leszel utánam.

Tilea köszönetet mond Pangalnak üdvözlő szavaiért. A tisztviselői kart smeri, tudja ez a testület, hogy munkája milyen fontos az ország érdekeire, úgy külső, mint belső szempontból. Számít a kar támogatására, amelynek élén oly kiváló munkatársa van, mint Filoti sajtófőnök, aki ezt a miniszteriumot megszervezte.

Végül Filoti beszélt a tisztviselői ker nevében.

Titulescu külföldről támogatja a kormányt

A Lupla e címmel „A Vaida-kormány lehetőségei” cikket ír, amelyben megállapítja, hogy Titulescu folytatni fogja külföldön munkáját és ezzel nagy támaszára lesz az új kormánynak. Tudni kell, hogy

a Vaida-kormány 10 milliárd deficiettel vette az ország háztartását és ebből 3 milliárd a tisztviselői, tisztii és nyugdíjas illetmények hátraléka.

A kormány megfelelő programmal rendelkezik és biztosítani fogja a tisztviselők májusi és júniusi fizetéseinek sürgős kiutalását és gondoskodni kíván a hátralékosok fokozatos kifizetéséről.

A Banca Nationala pénzzel segíti Vaidáékát

A Banca Nationala és a kormány között a legszorosabb kapcsolat és összhang biztosított van. Anghiescu és Mironescu a legbizalmasabb barátok, akik egymást támogatni fogják nehéz feladataik megvalósításában. A lap szerint a Banca Nationala minden támogatást meg fog adni, hogy a kormány pénzügyi kötelezettségeit egyelőre 3 hónapig fennakadás nélkül teljesíthesse.

A liberálisok éles ellenzéki mozgalmat kezdtek

BUKAREST. (Rador) A liberális párt kedd délután vezetőségi ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a legélesebb küzdelmet indítják meg a Vaida-kormány ellen. A párt azonnal megkezdte választási előkészületeit s holnap már összeállítja jelölő listáit is.

A Viitorul provokációnak mondja a Vaida-kormány kinevezését és igen éles hangon támadja.

Még élesebb a Tara Noastră Goga lapjának a hangja, amely vak dühvel ront a kormánynak.

Hir szerint Goga ajánlatot tett a liberális pártnak, hogy tartózkodjanak a választásoktól, de a liberálisok ezt visszautasították.

Nagy feltűnést kelt az Indreptarea cikke, amely a következőket írja: Megállapítjuk, hogy a mi álláspontunk, mint egyedül logikus, győzőit. Koncentrációs kormány, amelyben az összes pártok résztvettek volna, nem jöven léte, a király pártkormányt nevezett ki és ezzel ismét helyre állt az alkotmányosság.

Maniu kolozsvári nyilatkozata a Vaida kormányról

CLUJ—KOLOZSVÁR. Maniu Gyula kedden este Bukarestből Kolozsvárra érkezett és este tíz órakor a sajtó munkatársai előtt nyilatkozatot adott az új kormány kinevezéséről. Maniu nyilatkozatának fontosabb részeit itt közöljük:

— Az egész országnak hálásnak kell lennie. Öfélése iránt, mert az egy év óta dúló politikai krízist ilyen formában oldotta meg. A Iorga-Argetoianu-kormány elavultsága, a parlamentnek a törvényes úton való feloszlata és az új választások kiírása most már tisztázni fogják a politikai helyzetet.

Nagyon sajnálunk, hogy Titulescunak nem sikerült megalkotnia koncentrációs kormányát a régi liberálisok magatartása miatt.

Az ő visszautasítása következtében került Vaida a kormány élére.

akit előlelete és az a körülmény, egyetlen pártnak sem elnöke, minden gyanúsítás fölé emeli, ami nem tövénhetet volna meg, ha valamelyik pártelnököt nevezték volna ki miniszterelnökké,

— A kormány missziója egészen korlátozott.

A folyó államügyeket kell vezetni. Kormányprogramja olacs és semmire nem kötelezi a nemzeti parászpártot

és a választások után át kell adnia helyét egy olyan kormánynak, amelyet a népakarat utasítása nyomán kell majd kijelölni a parlamentből.

— Nem lehet beszélni kormány-párti elnyomásáról az ellenzéki pártokkal szemben. Vaida előlelete, az emlékezetes nemzeti-parászpárti választás, amelyet Vaida vezetett le, garantálják, hogy

a választási kampányban minden párt szabadon hirdetheti majd kormányprogramját az országban.

A mai nehéz időkben minden pártnak tudnia kell,

hogy a nemzet létezésének kérdése függ a politikai élet

harmonikus együttműködésről.

— Az utóbbi évek eseményei és a Iorga-Argetoianu-kormány mely szakadékokat kezdett ásní az ország és az uralkodó között.

A Vaida-kormány feladata lesz, hogy ezt a fájdalmas folyamatot megállítsa és megépítse azt a hatalmas falat, mely egybefűzi a királyt a néppel.

Az ország minden becsületes polgárának üdvözölnie kell Vaidát ezért a hivatásáért.

— A nép sorsa a kormány kezében van letéve. Az ország vezetői azok lesznek, akiket a kormány elnöke kijelöl. Az ország földje olyan gyümölcsöket fog hozni, mint amilyen munkával termékenyíti meg a nemzet világos esze és a nemzeti kollektivitás erős karja.

Ezután Maniu a nemzeti-parászpárthoz fordul, minden pártagnak kötelességévé téve, hogy támogassa a Vaida-kormányt. A saját személyére vonatkozólag Maniu kijelentette, hogy ismét visszatér Badacsonyba és onnan várja meg a helyzet kialakulását.

Nem enged a jóvátételből a Herriot kormány

PÁRIS. A kamarában kedden este felolvasták Lebrun elnök leiratát, amelyben felszólítja a kormányt és képviselőket

olyan törvények hozására, amelyek alkalmasak a világgazdasági válság enyhítésére

Ezután Herriot mieiszterelnök felolvasta a hét gépirásos oldalra terjedő kormánynyilatkozatot, amely belpolitikában a takarékosagot, a költségvetés egyensúlybáhozását, nagyarányú közmunkákat és a vasút rendbehozatását igéri. Külpolitikailag a béke, biztonság, a lelki leszerelés képezi a kormány feladatát, de mindkettő kontraszt ott szerepel a kormánynyilatkozatban, hogy követelik a jóvátételeknél az aláírások szentségének elismerését, tehát Németországnak fizetnie kell. A baloldal és a centrum megtapsolta a kormánynyilatkozatot, amely 390 szavazattal 150 ellenében megszavazták. A szenátus éjjeli ülésén Renault olvasta fel a kormánynyilatkozatot.

Negyvenmillió liter portói bor elégetnek

LONDON. A portugáliai Douro bortermelő vidék borkereskedői és termelői elhatározták 40 millió liter közepes minőségű bor elégetését, miután csak ilyen kétségbeesett lépéstől remélik a portugál bortermelés megmentését. A portói bor magas szesztartalmánál fogva úgy ég, mint a rum.

A Népszövetség pénzügyi bizottsága átköltözik Genfbe

PÁRIS. A Népszövetségi Tanács által kiküldött pénzügyi bizottság, amely a legutóbbi napokban Párisban időzött, munkáját szerdán Genfben folytatja. Ez alkalomból a bizottság nem ad ki közleményt eddig végzett munkájáról.

Egy nagy cég fizetési képtelensége miatt bezárták a londoni fémiparcsdét

LONDON. A Lewis Lazarus and Sons cég, Anglia egyik legrégibb fémkereskedő cége bejelentette, hogy kötelezettségeinek nem tud eleget tenni. A londoni fémiparcsde igazgatósága a tözsdét további megrázkódtatások elkerülése céljából ideiglenesen bezárta. Szó van szindikátus alakításáról a cégnek több mint 5000 tonnára becsült önkészlete átvételére. Nem akarják ugyanis, hogy ezt az óriási árukészletet a piacra dobják.

— Változás a Temesvári Gyapjuipar kolozsvári lerakotának vezetésében. A Temesvári Gyapjuipar r. t. váradi fióklerakatát feloszlatták és vezetője Steiner Henrik átvette a cluji engros lerakat vezetését. Itt említjük meg, hogy a Gyapjuipar volt cluji vezetője átvette a Norddeutsche Wolkaemerei erdélyi képviselőtét.

A „Mai Világ” hirdetései mindig eredményesek!

100 cm. széles

CREP DE CHIN

Lei 98

STEUA

CLUJ, REGELE FERD. 9

VOLT JUDOVICS LAZAR ÜZLET

Paul Boncournak akarja átadni a helyét Herriot

PÁRIS. Politikai körökben lehetségesnek tartják, hogy Herriot öszszel köszön a miniszterelnökségről s helyét átadja Paul Boncournak. A miniszterelnök ez esetre is megtartja magának a külügyi tárcát. Herriot visszalépésére azért lenne szükség, hogy lehetővé váljék Tardieunak a kormányba való belépése, akire a kormánynak szüksége lesz a banktőkéket sújtó pénzügyi reformok életbe léptetésénél.

Rejtleg az amerikai tőke a chilei szocialista köztársaságtól

LONDON. Washingtonban agódnak a chilei helyzet miatt, mert számos amerikai állampolgár és pénzintézet hatalmas tőkéket investált Chileben, amelyeket a most megalakult szocialista köztársaság veszélyeztet.

Attól is tartani lehet, hogy más latin-amerikai államokban is példaképpül fog szolgálni Chile s ez esetben az amerikai tőke ezekben az országokban is veszélyeztetett helyzetbe kerül.

Chile déli részében egyébként még nem szilárdult meg a szocialista köztársaság uralma. Az ellenforradalmárok nem egykönnyen adják fel pozícióikat s harcolnak a győztes forradalom embereivel.

NEWYORK. A chile szocialista köztársaság kormánya lemondott a londoni és washingtoni kormányok

SZINHÁZ

Magyar Színház műsora

Szerdán este fél 10 órakor közkinátra még e este a Vaályi J. Kunn M. Nádor J. Szikay J. budapesti operette együttes vendégjátéka és bucsufellépte. Völegényem agazember” operettében. Leszállított helyárok. Sorozat sz. 244.

Nyílt levél

Az erdélyi sajtó s a kisebbségi elkiismeret nevében fordulok személy szerint az erdélyi kisebbségekhez, szinte így merem írni: kiáltványoszerző, miután annyiszor fordultam hozzá szerény formában és személytelenül. De most a magunk érdeke parancsol nekem s egyben a magunk jogos önzése sugall. Nyilván alszemérem nélkül merjük jutalmunkat kérni, mert úgy érezzük, nem kaptunk megköszöntő ellenértékét azért, amit 13 viharosan keserves éven át végeztünk. A sajtó eszmélt fel elsőnek az új helyzetben a tennivalókra: felébresztette a kisebbségi sorsban eláultakat, védte nagy szervezete intézményeit, harcolt mindenkiért: ma is állja nagy kötelességeit és tartja mindannyiunkban a széttróni akaró lelket. Igen történelmi érdekei vannak.

Ugy érezzük, jutalmat kérhetünk, erkölcsit és anyagit bármennyire meg is rendült a kisebbségi talpat. Azt a jutalmat pedig egyszer sorainkból szánjuk, akit egyetemesen legmegtöbbszöröztünk most a magunk világában, Szász Endrén, a Keleti Újság szerkesztőjének. Ez a szerény és becsületes ember, aki a nagy erdélyi kulturális család nevéhez, melyet örökölt, a becsületes, a kintűnő újságíró minden nemes érdemét fűzte, aki utolsó sejtjéig igazi újságíróvá érett s a tragikus világban is a kisebbségi közérdekért erős kézzel alázatosan emeli magasba egyetemes és tiszta humanizmusból gyűlt optimizmusának lámpáját, e hónapban érte meg küzdelmes és szenvedő közharcának 25 esztendejét. Életeszményével nem törődve ünnepelni akarjuk s a lélek magasabb parancsából jutalmat keresünk neki. Kapjon egyszer midannyiunk övöltáért, aki midannyiunk hasznára mindig csak adott.

Kérem a kisebbségi népeket, vegyenek részt az ünneplésben és adnak anyagi jutalmat ez alkalomból. Szegyenkezés nélkül, a nemes öntudat büszkeségével jövünk ezzel a kérésünkkel. Junius 12-én nemzeti jutalmat öhajtunk átadni Szász Endrénnek a módosabbak önkéntes hozzájárulásaiból s egy színházi estére a kevésbé tehetősek Kolozsvárt váltott effektív, a vidéken szimbolikus jegyeiből.

Megismétlem, erős bizalommal, nagy, fájdalmas, büszke, igaz kérem

Krenner Miklós (Spectator)

Ellenzék, az Erdélyi és Bánsági Újságíró Szervezet elnöke.

— Nagy személyi változások lesznek a francia diplomáciában. Párisból jelentik: Barthelot külügyi államtitkár távozásával a diplomáciai képviselőteknél és a Quai d'Orsayn nagy személyváltások lesznek.

Az adók és állami követelések szigorú behajtására adott rendeletet Mironescu miniszter

CLUJ—KOLOZSVÁR. Az új kormány még meg sem melegeedett a helyén, máris rendeletet adott ki az adók szigorú behajtására. Mironescu pénzügyminiszter ur, aki elrendelte, hogy az összes adók és állami követelések a legszigorúbb módon behajtandók és ezek fizetésére haladéktól csak a pénzügyminiszter adhat, nem csodálkozunk, azonban sokkal jobban a kormány erdélyi tagjain, akik látták és tudják, hogy Erdély-

ben eddig is a legszigorúbb módon hajtották be az adókat. A kormány erdélyi tagjai, akik tudják, hogy az iparos és kereskedő, a gazda, a tisztviselő, a munkás tul van adóztatva Erdélyben és a kereseti viszonyai teljesen leromlottak és többet fizetni adóban mint amennyit eddig fizetett, nem tud, kötelesek közbelépni és felvilágosítani a pénzügyminisztert, hogy Erdély már nem bírja tovább az adóprés szorítását elviselni.

Keresztény népkulturát rendőri eszközökkel teremteni nem lehet

BERLIN. A von Papen kabinet-nyilatkozatára Brüning és a volt kormány tagjai éleshangu választ adnak. Szerintük a jelenlegi kormány alaptalanul vádolja a Brüning kormányt politikai radikalizmussal.

Hangoztatják, hogy keresztény népkulturát rendőri eszközökkel teremteni nem lehet. A Brüning-kormányzat a legtisztább keresztény elveket képviselte.

SPORTVILÁG

A lengyel diákválogatott mérkőzik a kolozsvári és a román diákválogatottal

A lengyel diákválogatott csütörtöki és pénteki mérkőzései képezik e hét sportprogramjának szenzációját. A lengyel csapat szerdán érkezik Kolozsvárra, ahol nagy ünnepekkel fogadják. A lengyelek együttesében játszanak többek között Nauvit (Legia), Pazurek (Varsaviana) és Csisevski (Garbarnia), akik tagjai voltak a Zágrábban Jugoszlávia ellen az elmúlt vasárnap oly szenzációs győzelmet aratott lengyel válogatott csapatnak és ők is lötték a három gólt.

A vendégcsapat június 9-i csütörtöki ellenfele a kolozsvári egyetem, míg pénteken, június 10-én az összes román egyetemek válogatott csapata lesz. A román csapatok felállítása a következő:

I. nap. Kolozsvári válogatott: Fagareseanu, Bulzan, Iancovici, Dobosan, Ghilezan, David, Abrudan,

dr. Stanoiev, Sepi, Stefanescu, Surlasiu.

II. nap. Román egyetemi válogatott: Lăpușneanu (Venus), Vogel (Iuventus), Bulzan (U), Robe (bukaresti Olympia), Gain (temesvári Banatul), dr. Stanoiev (U), Abrudan (U), Vălcov Petea (Venus), Vălcov Colea (Venus), Chiroiu I. (CFR Bukarest), Surlasiu (U). E játékosok közül Lăpușneanu, Vogel, Robe, Vălcov Colea és Chiroiu országos válogatottak.

A nemzetközi mérkőzés csütörtökön 7-kor, pénteken a zárórára való tekintettel fél 8-kor kezdődik.

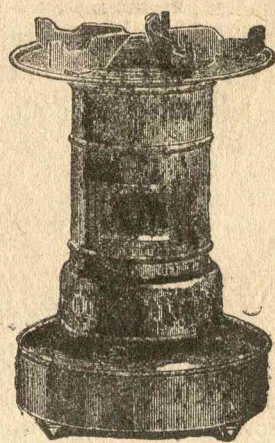
— **Tarzanfilm készül.** Londonból jelentik: Az amerikai Columbia filmársaság Az őserdők dühe címmel egy Terzanszerű filmet készít. A fői főszerepet Iupe Velez játsza.

Sztrájkba léptek a Kolozsvári Vasöntőde és Gépgyár munkásai

CLUJ—KOLOZSVÁR. Junis 3-án a Kolozsvári Vasöntőde és Gépgyár igazgatósága újabb bérredukciókat akart eszközölni. A gyár 130 munkása azonban nem nyugodott bele a 10 százalékos fizetéscsökkentésbe és sztrájkba akart lépni. Később a munkát ugyan felvették, de követeléseik fenntartásával. Tegnap délelőtt megint megkezdődtek a tárgyalások az igazgatóság és a munkások között a munkügyi felügyelőségen, de mivel nem tudtak megegyezni, az egész gyár munkássága sztrájkba lépett s nem hajlandó addig felvenni a munkát, ameddig az az igazgatóság követelésüket egészben nem teljesíti.

Ölik egymást a sörgyárosok

A kolozsvári sörpiacon újabb ár-esés következett be. A sörkartell megalakulása idején Kolozsvárt csak Ursus és Dréher-gyárak adtak el, míg azóta a Temesi Sör, Bragadiru, Azuga és Bürger-sörgyárak vonultak be a piacra. Régebben a palackozott sör engros eladási ára 13 lej volt, amely nemrég 11 lejre esett, míg most Bürger 9.50 lejjel ad el. Ennek következtében a Bragadiru sörgyár eddigi 10 lejes árát 9 lejre mérsékelte. Szakkörök további ár-esést várnak.

P G
e á
t z
r f
o ö
l z
ö

3 leclért 8 óráig

főz, süt, melegít teljesen szagtalan és füstmentes, nem kell előmelegítés.

FŐLERAKAT:

Moskovits és Társa

Cluj—Kolozsvár

Főpostával szemben.

Hirdessen a „MAI VILÁG”-ban.

A MAI VILÁG

kiadóhivatalának
ÚJ UCCAI HELYISÉGE

Cal. Reg. Ferdinand 75 sz. alatt van.

Magyar Színház — Dácia mozgó	Opera mozgó	Corso filmszínház	Edison Erdélyben elsőnek berendezett beszélő filmszínház	Carmen mozgó
Leggrandiózusabb hangos film: Noé bárkája Fősz. Dolores Costello, Georg O'Brien Hétfőn este fél 10-kor a Budapesti Terézköruti Színpad társulatának vendégjátéka „Halló muszáj nevetni”	Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor A bűnös Aréna németül beszélő, minden idők legnagyobb cirkuszfilmje Liane Haid, Walter Rilla, Trude Berliner Nyári 10 20 lejes helyárak.	Nyári szünet.	2 hangos világláger egyszerre Daysi (a szerelem hazugsága) Főszereplők: Nancy Carol, Gary Cooper, Lukács Pál Ezenkívül: Legjobb a harmadik ragyogó vigjáték. Fősz. Marcella Albani, Ralph Arthur Roberts Ezenkívül: Miki Maus	Tenger hősei (Anapolls) Hangos tengerész történet 10 felv Főszerepben John Mac Brown, Jeanette Loff Előjáték: Hangos Miki Maus

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

HIREK

Keink közlését csak lapunk megnevezésével engedélyezzük.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kilozsvár, Reg. Ferdinand 75
Telefonszám 61.

Főszerkesztő: HIDVÉGI A. LAJOS

Hétszáz áldozata van eddig a mexikói földrengésnek. Mexikóban a földrengés halálos áldozatainak száma a hátszázat. Guadalayara tartomány husz községe és városa csak teljesen romokban hever.

Drogueriát nyitott Colette ismert francia író. Colette, ismert francia író illatszerüzletet nyitott, mert írásaiból már nem tud megélni. Az író tanulója a kozmetikát s üzlete szomszédságában kozmetikai szalon berendezésére készült.

A kultúra és szabadság győzeleméért... Cayl báró belügyminiszter, igazgató hatalmuk miatt betiltott két német író, amelyek a XVI. századbeli magyar parasztfelkelés idejéből származnak.

Filmek távolbázisvetítését találta fel egy angol mérnök. Egy angol mérnöknek sikerült a filmek távolba közvetítését, az eddig ismert rendszernek mellőzéseével, teljesen új alapon. Már társaság is alakult a találmány kihasználására. A vetítőgépek olcsók, készülékük egyszerű.

Új sírhelyet kap Briand. Briand földi maradványait csak július folyamán fogják átszállítani a nagy temetőből. Cocherellesbe.

Filmet írnak Kolombusz Kristófról. Walter Hasenclever Peter Panter társaságában darabot írt, melynek címe Kolombusz Kristóf, egy Amerika felfedezése.

Vámos Magda gyermek zongora hangversenye f. hó 12-én, vasárnap d. u. fél 6 órakor a kath. gimnázium dísztermében lesz megrendelve.

A tekéző sportszövetség elnöke. Tegnap folyt le a Weiperttel a KTT. és Amatőrök közötti propaganda mérkőzés és ezt könnyen Amatőr nyerte meg 9 ponttal. A képtességű KTT. kritikán alól jött ki, míg az Amatőrök dacára a rossz a helyzetüknek, az utolsó fordulóban helyrehoztak mindent. A versenyt a szövetség elnöke végig vezette és sajnálkozásának adott kifejezést, hogy ily jóképtességű csapat még nincs a szövetségben. Az eredmény a következő: 123:114. A következő beszédek Dr. Caba és az Amatőr részéről Miklós elnök mondott el. — Szerdán a Mured csapata fordára megy ki és a Miniera bajnoksáppal barátságos mérkőzik. Csütörtök d. u. 4 órakor az ország pályán a Solid és Jóbarát barátságos versenye.

Papp urisabóság ruhái a legelőcsőbbek, legolcsóbbak. Páribanés Londonban aranyéremmel tüntetve. Cluj, Str. Iorga No. 5 (Ókai-ucca), készít elsőrangú munkákat.

Női karmestere lesz a bécsi Volksopernek. Weingartner. Félix karmester ifjú felesége Studer Carlen, karmesternek szerződött a bécsi Volksoperhez.

Kladó azonnalra kétszobás házat lakás, volt Széchenyi-tér háztulajdonosnál.

II. KÁROLY KIRÁLY,

aki két évvel ezelőtt repülőgépen jött vissza az országba, hogy diadalmasan elfoglalja trónját

~~~~~

Egy berlini filmgyárhoz szerződött Jan Kiepura. Berlinből jelentik: Jan Kiepura két éves szerződést kötött egyik berlini filmgyárral s három új zenés film főszerepét fogja eljátszani. Az operatőr szerződéses filmje, Az éjszaka dala sikerének tudható be.

Olaszország költségvetése deficitel végződött. Rómából jelentik: Mosconi olasz pénzügyminiszter a költségvetés tárgyalása során bejelentette, hogy Olaszország ez évi költségvetési deficitje a budget végéig 2 milliárd 365 millió líra. A kormány törekvései arra irányulnak, hogy a hiányt elűntessék és az államháztartást kiegyensúlyozza.

Gummitömbökkel próbálják elhárítani az utkeresztéseknél az autoszerencsétlenségeket. Párisból jelentik: A rendőrség kísérletképpen gummitömböket állított fel a legveszélyesebb uccakeresztésekben. Ha valamelyik gépkocsi tulgyorsán halad és neki-hajt a gummitömbnek, az visszalöki és ezzel csökkenti a sebességét.

MacDonald ismét egészséges és visszatér a politikai életbe. Londonból jelentik: MacDonald ma reggel leánya, Ishebell kíséretében az angol fővárosba érkezett. A miniszterelnök jó szímben van s operált szemén már nem visel ellenzőt. A Downing-streeten orvosai várták MacDonaldot, aki megérkezése után nyomban szeretne újra teljes mértékben bekapcsolódni a politikai életbe és átvenni a kormányelnökséget. Az orvosi vizsgálat eredményét még nem közölték a nyilvánossággal.

830 millió dollár ruga a befagyott külföldi kölcsönök összege. Londonból jelentik: Amerikában a befagyott külföldi dollár-kölcsönök összege 830 millió dollár ruga. Ebben nincsenek benne az 1914 óta szünetelő mexikói és oroszországi kölcsönök összegei. A gazdasági válság fokozódásának kétségtelen jele, hogy napról-napra szaporodik az osztalékot nemfizető nagyvállalatok száma. A legelső iparvállalatok és vasutársaságok papírjai két év alatt árfolyamértékük negyötödét elvesztették.

350 ezer sillinges család vádját emelte a bécsi ügyészség Guttmann és Menasse bárók ellen. Bécsből jelentik: A tavaszi kártyaklub-botrány hősei, Berzeviczy György kivételével rövidesen bíróság elé kerülnek. Az államügyész család miatt vádat emelt báró Gelsei Guttmann Ottó, báró Menasse Henry és a Cercle Club két gyanúsított szolgája, Kührberger József és Bartoschek Richard ellen. Berzeviczy György ügyét elkülönítették a Cercle Club ügyétől, miután a hatóságok eddig még mindig nem adták ki az Abbáziában letartóztatott fővádoltat, az ügyészség pedig most már nem akarja tovább huzni a főtárgyalást. Az Abend jelentése szerint a kártyaklub-botrány szereplőit 350.000 sillinges csalással vádolják. Ennyit csaltak ki a vádlottak a hamis játék révén klubtársaiktól.

Földrengés és árvíz pusztított Amerikában. Newyorkból jelentik: Kaliforniában az éjszaka heves földrengés pusztított. A földrengés fészke Eureka város környékén volt. A városban több ház rombadólt s úgy látszik, hogy halottak is vannak. A romok alól eddig egy holttestet és több súlyos sebesültet ástak ki. Az anyagi kár igen nagy. Mexikóból érkező jelentésgk szerint az ország délnyugati részében, ahol a múlt hét végén földrengés pusztított, most katasztrofális árvízveszedelem lépett fel. A megáradt folyók vize több várost és falut teljesen elöntött. A délnyugati országrészekkel minden összeköttetés megszakadt s még mindig nem lehet tudni, hogy hány halottja volt a multheti földrengésnek.

Hirdessen a Mai Világ-ban.

Két levágott anyai kéz a berlini francia nagykövetségen

Megölte az anyját és levágott kezét a nagykövetség küldte el az örült fiatalember

BERLIN. Rejtélyes rémdráma ügyében nyomoz a berlini rendőrség. A délelőtti órákban egy ismeretlen fiatalember jelentkezett a berlini francia nagykövetség portánál s

levelet és csomagot adott át a portásnak, akit arra kért, juttassa el a holmikat a francia nagykövetség kezéhez,

Néhány óra múlva visszajött a válsáért, mondotta a fiatalember. A portás továbbadta a csomagot a nagykövetség titkári hivatalának, ahol óvatosságból kinyitották a levelet és a csomagot.

A csomagban a hivatalnokok nagy rémületére két levágott női kéz volt,

A levélben félig olvashatatlan írással mondatok állottak, amelyekből arra kell következtetni, hogy a levél írója elmebáborodott. A levél értelmét nem is tudták kivenni s a rejtély kibogozására segítségre hívtak delektíveket is csak annyit tudtak megállapítani, hogy a levélben többször szerepel a „Schoesse” név.

A rejtély az esti órákban tisztázódott. A fiatalember, aki a csomagot a francia követségre hozta, Schoess Lajos mezőgazdasági gyakornok, aki a péntekre virradó éjszaka

meggyilkolta Entinben lakó édesanyját.

Schoessné egy tartományi főhivatalnok özvegye volt s egyedül lakott eutini családi házacskájában. Aszomszédok, akik már csütörtök este óta nem látták az ötvenkilenc éves asszonyt, gyanút fogtak s hétfőn délelőtti éreztették a rendőrséget, amely feltörte a lakás ajtaját. A konyhában szörnyű látvány tárult a rendőrség emberei elé. A tűzhelyen veder állott, amelyben megtalálták a szerencsétlen özvegyasszony lefűrészelt végtagjait, két lábát és két karját, a karokból azonban hiányzott a kéz. A holttest az első percekben nem került elő s csak amikor átkutatták az egész házat, akadtak rá a törzsre a pincében.

A gyanu már az első percben Schoessné fiára esett, akiről köz tudomásu volt, hogy nem normális. Schoess Lajos már kétszer volt elmegyógyintézetben, anyja kérésére azonban mind a kétszer elengedték. Néhány héttel ezelőtt állást kapott egy uradalmon, a múlt hét elején azonban szó nélkül otthagytá állását és hazajött anyjához. Péntekre virradó éjszaka megint rájött a roham s ekkor követte el a gyilkosságot,

Baltával agyonverte anyját, majd lefűrészelte a végtagokat,

a két kezét csomagba rakta, a lábakat és a karokat a vödörbe, a holttestet pedig a pincében rejtette el.

A kezeket tartalmazó csomaggal Berlinbe utazott s hétfőn délelőtti tíz órakor megjelent a francia követségen, ahol átadta a csomagot és a levelet, amelyből ennyit sikerült kibetűzni: „Nagykövetség! Itt küldöm önnek egy Schoessné nevű bűnös asszony kezét.” Az írás többi részéből csak annyit tudtak kivenni, hogy Schoess Lajos pénzbeli támogatást kér a francia nagykövettől, mert igen súlyos helyzetben van.

Kifosztottak egy vonatot kínai banditák

LONDON. Északmandzsuriában Charbintól 80 kilométernyire banditák megállítottak és kifosztottak egy expreszt. A támadók 60 kínai utast tuszokul magukkal vitték.

Pestis pusztít Afrikában

LONDON. Délnyugatafrikában az Oambo vidékén pestis lépett fel. A járványos vidéket egészségügyi zár alá vették. A délafrikai unio-kormány orvosságokat küldött ki a járvány elleni küzdelemre. A halálos áldozatok száma meghaladja a kétszázat.

Doumer elnök me-renylőjének bün-perét tárgyalásra tüzték ki

PÁRIS. Az elnöki gyilkos Gorgulow bünperének főárgyalását július 7-re tüzték ki. A pert esküdtszék tárgyalja.

A tengerbe dobták a potyautast

PÁRIS. Algir közelében a Sapho görög hajó matrózai a hajórakomány között potyautast fedeztek fel. Alaposan elverték, majd a fedélzetről a tengerbe dobták. A világitótorony őre meglátta a tajtékzó hullámokkal küzdő embert s kimentette. A Sapho Görögországból Algiron át Stettin felé van utban. Matrózai ellen meg fogják indítani az eljárást.

Venizelosz kormány alakul Görögországban

ATHÉN. Ujra Venizelosz alakított kormányt. Helyettes miniszterelnök és külügyminiszter Michalokopulosz lett.

Ezer méter magasságból lezuhan egy pilóta

BERLIN. Würzburgi jelentés szerint Kaletsch pilóta sportrepülőgéppel Rotendorf és Langfels községek között 1000 méter magasságból lezuhan. A repülő zuhanás közben ejtőernyővel kiugrott a gépből, de az ejtőernyő nem nyílt ki s ő halálra zúzta magát. A gép is darabokra zúzódt.

Cemondott a jugoszláv kormány

BELGRÁD. Hivatalosan még mindig nem közöltek semmit arról, hogy a miniszterelnök a Niskavanjában üdülő királynak előterjesztette összkormányát visszalépését.

Németország feladja az aranystandardot?

BERLIN. Neurath báró birodalmi külügyminiszter tegnapi londoni nyilatkozatából politikai körökben arra következtetnek, hogy a Papen-kormány talán engedni fog a nemzeti szociálisták azon kívánságának, hogy Németországban is adják fel az aranystandardot.

Felakasztotta magát egy kolozsvári asszony

CLUJ—KOLOZSVÁR. Az Iris-telepen kedden délután öngyilkosság történt. Petri Lázárné, született Jakab Lujza, a Strada Codru Dragasani 28. szám alatti lakásán felakasztotta magát. Amire a háziak a tettét észrevették, már halott volt.

Az öngyilkos nő levelet hagyott hátra, amelyben megírta, hogy betegsége elől menekült a halálba. Ugyan-

is rákbelegységben szenvedett és emiatt már régebben is megakart válni az élettől. Két ízben ugrott kutba öngyilkossági szándékából, de mindkét ízben kimentették. Harmadik öngyilkossági kísérlete azután sikerült.

A helyszínén a hatóságok részéről Pulca Victor rendőrszektör és dr. Buia János kerületi orvos folytatták le a vizsgálatot.

Ujabb bombamerénylet Szerbiában

BELGRÁD. Otocec városkában Péter király szobrának alapzatánál bombát találtak. Az óramű későbbi időpontra volt beállítva s így a bomba nem robbant. A pokolgép

szárazelemének egyik oldalán halálfejs rajz látható, a másikon felírás: Az inzurgensek. A nyomozást megindították.

Magán detektívekkel kémkedik tagjai után a cukorkartell

CLUJ—KOLOZSVÁR. A cukorkartell annak ellenőrzése végett, hogy a kartelltagok nem-e szállítanak a kereskedőknek a központi eladási iroda megkerülésével árut,

egyes állomásokon magánszemélyek útján kísérik meg a szállítások felülvizsgálását illetve a

szállítási iratokba való betekintést.

A CFR. hasonló esetek elkerülése végett most szigorú utasítást adott, hogy a szállítási iratokba az adóhivatalok és iparkamarák megbízottjain kívül másnak betekinteni nem szabad.

A hitleristák az összes pártokat el akarják nyelni

BERLIN. Ugy hirdlik, hogy a Papen-kormány az állami közigazgatás leegyszerűsítésével jelentékeny megtakarításokat akar elérni.

A nemzeti szociálisták egyelőre várakozó álláspontra helyezkednek a kormánnyal szemben. Hangoztatják, hogy most már Hindenburg is beismeri, hogy az eddigi rendszer oszlopoi, a centrum és a szociáldemok-

raták uralma csődbe került. A nemzeti szociálisták követelik a belpolitikai helyzet tisztázását. Abban reménykednek, hogy a nemzeti érzés olyan hullámra van kilátás a birodalmi választásokon, aminek meg eddig példa sohasem volt s ezért sikerülni fog teljesen maguk alá gyűrniök a birodalomban a közép- és baloldali pártokat.

Az inkasszó viszonyoktól teszi függővé az Albina bank a betétek visszafizetésének mértékét

Az Albina úgy a központra, mint az összes fiókjaira nézve hivatalos nyilatkozatot tett közzé a betétek mikénti visszafizetésére vonatkozólag. Eszerint újabb diszpozíciókig a

betéteket havi részletekben fizeti vissza az intézet, abban az arányban, ahogy saját künnlevőségeit beinkasszálni képes. Ezen intézkedés csak a régi betétkönyvekre vonatkozik.

Egészen új alapokra fektetik a munkanélküliek segélyezését

CLUJ—KOLOZSVÁR. A volt tartományigazgatóság jelenleg kerületi közigazgatási vezérfelügyelőség várótermében sűrűn jönnek-menek az ügyes-bajos dolgaikat elintézni akaró polgárok. A szolga rendre bocsátja be őket a vezérfelügyelőház.

Dr. Hodor mindenki ügyét megértéssel törvényszerűen intézi.

A Mai Világ munkatársa beszélgetést folytatott a vezérfelügyelővel, kinél a munkanélküliek jövőre való segítésének módosatai felől érdeklődött.

Dr. Hodor e tárgyban a következőleg nyilatkozott:

— A kérdés iránt a legmelegebb érdeklődéssel viseltetem, s közvetlen tapasztalataim alapján igyekszem a segítés módosatait megtalálni.

Máramarosi tanulmányutam rendjén már is

megállapítottam, hogy a népnek elsősorban nem annyira segély, mint munkaalkalom és munka kell.

Arra fektetjük tehát jövőben a főszólyt, hogy a munkának megfelelő munkaalkalmat nyújtsunk

Hogy ez minden vonalon nem fog sikerülni, az bizonyos. És éppen azért

már előre meg kell találjuk a módját a jövő télen a valódi munkanélküliek segélyezésének.

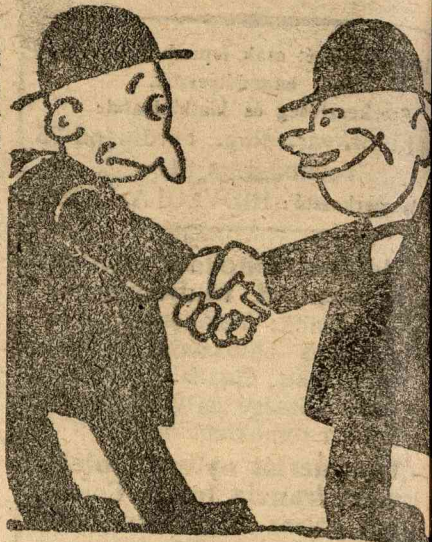
Ez akció alapelve a természetbeni segélyezés, vagyis a népkonyhák felállítása.

Erre vonatkozólag igen életrevaló javaslatot kaptam, amelyet a legközelebből egy szűkebbkörű bizottságban behatóan megtárgyalunk, s aztán

az akciót már most beindítjuk, hogy a tél beálltával a népkonyhák működésüket megkezdhessék.

Alapos reményem van rá, hogy tevékenységünk a társadalom támogatása mellett, de különösebb megterhelése nélkül a legszebb eredményt fogja hozni.

Fogadjunk

— Fogadjunk Pancser, el hiszi, ha mondom, kíváncsi vagyok rá, mi az oka annak, hogy amikor tulajdonképpen egy vezető politikai és pártja kap megbízást kormányalakításra, miért próbálkozik mindig egy ugynevezett koncepcióval, vagy koalícióval? Minek lennek a koncepciók, vagy koalíciók személyek?

— Erre vonatkozólag megadja választ az alábbi történet: Férfitársaimat a házicselédsegről beszéltem. Mindegyik dicsekszik, hogy az ő házában mindig a szolgáló személyek. „Nálam két ajtón álló van”, mondja az egyik gróf.

„Az én feleségem két komornyikot tart” — mondja a másik.

„Nálunk a táladnál minden fogást más és más lakáj végzi”, dicsekszik egy harmadik.

„Nálunk is, — tromfolja le a negyedik. — ezenkívül még egy személy áll mindig az étkezéseknek az asztal mellett”.

Az összes grófok elgondolkoznak. „Miért?”

„Hát azért, — vágja ki diadalmosan, — hogyha a tányérok között levő forró, legyen aki fújja a tányérokot”.

— Szóval a koncepciók és koalíciók miniszterek is azért kellenek, hogyha a kiadott program forró legyen aki fújja?

— Ebben maradunk.

Telefon nélkül maradtak a mentők

CLUJ—KOLOZSVÁR. Tegnap délután több helyen is történtek apró balesetek és rosszullétek, amelyekben a mentőket hívták ki segíteni. A városban levő emberek hozzátartozói hosszú órákat cseppet sem jelentkezték, de a mentők nem jelentkezték, hanem kifakadás hangzott el a mentők ellen, akik nem jelentkeztek a telefonhívásokra. A mentők azonban azt állítják, hogy a hibás egyedül a telefon, amely elromlott és nem közvetítette a hívásokat. A telefon központ végén másfél óra eltelté után észrevették, hogy rossz a mentők vonala és ezért kiküldtek szerelőket a vonal megjavítására. A mentők elleni szidalmak visszavonandók tehát és ha már éppen szidni akarnak valamit, szidják a telefont, amely drága és rossz.

Legjobb hirdetési organum a „Mai Világ”

Nyomatott az „Orient” könyvnyomdában, Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 10 szám.